

Тенденції фінансово-господарської діяльності промислових підприємств України в умовах війни

У статті розглянуто питання фінансово-господарської діяльності промислових підприємств України в умовах війни. Методологічною основою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема для фокусування на ключових фінансових показниках було використано метод абстрагування, для декомпозиції обраних показників – метод аналізу, для виявлення тенденцій зміни фінансових показників – табличний та графічний методи.

Результати аналізу динаміки кількості промислових підприємств та обсягів їх діяльності протягом 2013–2023 рр. показали майже трикратне зростання сумарного обсягу виручки підприємств із одночасним скороченням кількості підприємств на 15 % у 2023 р. проти 2013 р. При цьому після повномасштабного вторгнення в Україну обсяг галузі скоротився на 19 % у 2022 р., порівняно з 2021 р., а кількість підприємств скоротилася більше ніж на чверть.

Варто підкреслити зростання ролі поточних зобов'язань як джерела фінансування діяльності підприємств із одночасним зниженням довгострокових (більшою мірою власний капітал та меншою мірою довгострокові зобов'язання). Логічним наслідком чого стало погіршення співвідношення активів та капіталу. При цьому невизначеність призвела до збільшення обсягу грошових коштів.

Виявлені тенденції, пов'язані зі скороченням кількості підприємств, зростанням ролі малого та середнього бізнесу, зростанням дебіторської заборгованості, погіршенням фінансового стану, мають сигналізувати уряду про необхідність розробки державної фінансової політики підтримки промисловості.

Серед пропонованих заходів вирізняється приватизація державних підприємств, дерегуляція та цифровізація взаємодії держави і бізнесу, зокрема масштабування наявних здобутків, надання державних гарантій.

Ключові слова: війна; криза; підприємство; промисловість; фінанси.

Актуальність теми. Промислові підприємства відіграють важливу роль в економіці, створюючи ВВП, надаючи робочі місця, забезпечуючи надходження валютної виручки та поповнення державного бюджету. З початком повномасштабного вторгнення промисловість зазнала безпрецедентних збитків, пов'язаних з фізичним знищенням виробничих потужностей, розривом ланцюгів постачання та втратою ринків збуту, підвищенням собівартості продукції. В таких умовах аналіз тенденцій фінансово-господарської діяльності промислових підприємств дасть можливість виявити зміни у доходах, активах та капіталі, а також окреслити можливості державних органів у підтримці промисловості в умовах війни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, на які спирається автор. Вплив війни на діяльність підприємств привертав увагу значної кількості вчених, зокрема таких науковців як І.Боярко, Л.Гриценко, О.Тверезовська, Г.Салтикова, К.Кириченко [8], Т.Мельник [1], Н.В. Мороз, О.В. Блага [2], І.В. Литвинчук, В.В. Довгалюк, І.В. Доманчук [3], О.Степаненко, А.Канельська [6], Н.Г. Виговська, Т.П. Остапчук, С.М. Дячек [9] та інших.

У той же час недостатньо дослідженими залишаються питання впливу повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну в 2022 р. на зміну тенденцій фінансово-господарської діяльності промислових підприємств будівельної галузі України, що і визначило актуальність обраної проблематики.

Метою статті є виявлення тенденцій фінансово-господарської діяльності промислових підприємств України в умовах війни для окреслення напрямів державної фінансової політики підтримки промисловості.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних та закордонних вчених з проблем розвитку промислових підприємств, а також офіційні статистичні дані про діяльність підприємств, основний вид діяльності яких належить до Секцій В «Добувна промисловість і розроблення кар'єрів», С «Переробна промисловість», Д «Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря», Е «Водопостачання; каналізація, поводження з відходами» у 2013–2023 рр.

Методологічною основою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема для фокусування на ключових фінансових показниках було використано метод абстрагування, для декомпозиції обраних показників було застосовано метод аналізу, для виявлення тенденцій зміни фінансових показників – табличний та графічний методи.

Викладення основного матеріалу. Відповідно до офіційних даних протягом аналізованого періоду спостерігалось скорочення кількості діючих промислових підприємств з 49 130 у 2013 р. до 41 846 у

2023 р., тобто на 14,83 % (табл. 1), при цьому найбільше скоротилася кількість великих підприємств (на 35 % з 382 до 247), а кількість середніх підприємств скоротилася на 29 % (з 5 569 до 3 943), малих підприємств – лише на 13 % (з 43 179 до 37 656). За підсумками 2023 р. 90 % промислових підприємств належали до категорії малих підприємств.

Сумарна виручка промислових підприємств у національній валюті на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 3057 млрд грн (з 1473 до 4530), тобто більше ніж в тричі. Частка великих підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції скоротилася з 63,4 до 47,4 %, в той же час частки середніх та малих підприємств зросли з 31,4 до 43,4 % та з 5,2 до 9,2 % відповідно. Середня виручка на одне підприємство на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 78289 тис. грн (з 29 984 до 108 273), тобто на 261,11 %.

Таблиця 1

Ключові показники діяльності промислових підприємств у 2013–2023 рр.

Рік	Кількість діючих промислових підприємств	Виручка промислових підприємств, млрд грн	Чистий прибуток промислових підприємств, млрд грн	Середня виручка, тис. грн
2013	49130	1473	-4,18	29984
2014	42187	1547	-178,73	36661
2015	42564	1888	-188,27	44346
2016	38555	2306	-24,72	59803
2017	42026	2818	+56,12	67048
2018	44425	3248	+109,29	73121
2019	47679	3230	+133,70	67746
2020	47806	3461	-47,21	72390
2021	49059	4917	+361,12	100221
2022	36422	4000	-246,70	109820
2023	41846	4531	+44,22	108273
зміна 2023/2013	-7284	+3058	+48,40	+78289

Джерело: дані Державної служби статистики України

Слід зазначити, що у 2022 р. виручка промислових підприємств скоротилася на 19 % порівняно з 2021 р., і за підсумками 2023 р. так і не повернулася до рівня 2021 р. З початком повномасштабного вторгнення ключовим ринком для збуту продукції закордоном стали країни ЄС. Окрім проблем зі збутом, бізнес стикнувся з логістичними обмеженнями, а також фактичним знищенням підприємств, таких як «Азовсталь» та ММК ім. Ілліча.

З огляду на представлені дані (табл. 2) можна зробити такі висновки про зміну динаміки та структури капіталу промислових підприємств:

- сумарна вартість необоротних активів підприємств галузі, що є основою для здійснення господарської діяльності в довгостроковій перспективі, на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 1211 млрд грн (з 1033 до 2244), тобто на 117,26 %;
- сумарна вартість оборотних активів підприємств галузі, що показують здатність компанії виконати свої зобов'язання в короткостроковій перспективі, на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 2277 млрд грн (з 839 до 3116), тобто на 271,49 %;
- питома вага необоротних активів у сумарній вартості активів підприємств галузі, на кінець 2023 р. проти 2013 р. знизилася на 13,32 п.с. (з 55,17 до 41,85 %);
- питома вага оборотних активів у сумарній вартості активів підприємств галузі, на кінець 2023 р. проти 2013 р. зросла на 13,31 п.с. (з 44,8 до 58,11 %).

З огляду на зазначені дані в таблиці 3 можна зробити такі висновки про зміну динаміки та структури необоротних активів підприємств:

- сумарна вартість основних засобів та нематеріальних активів на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 962 млрд грн (з 825 до 1787), тобто на 116,69 %;
- сумарна вартість незавершених капітальних інвестицій на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 131 млрд грн (з 120 до 251), тобто на 109,78 %;
- сумарна вартість довгострокових фінансових інвестицій на кінець 2023 р. проти 2013 р. зросла на 16 млрд грн (з 48 до 64), тобто на 33,5 %;
- питома вага основних засобів та нематеріальних активів у загальному обсязі необоротних активів на кінець 2023 р. проти 2013 р. знизилася на 0,21 п.с. (з 79,83 до 79,62 %);
- питома вага незавершених капітальних інвестицій у загальному обсязі необоротних активів на кінець 2023 р. проти 2013 р. знизилася на 0,4 п.с. (з 11,58 до 11,18 %);
- питома вага довгострокових фінансових інвестицій у загальному обсязі необоротних активів на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., знизилася на 1,78 п.с. (з 4,62 до 2,84 %).

Таблиця 2

Динаміка та структура активів промислових підприємств України

Рік	Необоротні активи, млрд грн	Частка у активах, %	Оборотні активи, млрд грн	Частка у активах, %
2013	1033	55,17	839	44,80
2014	1068	53,11	942	46,86
2015	1154	48,98	1202	50,99
2016	1273	45,61	1517	54,36
2017	1361	43,31	1781	56,67
2018	1517	44,19	1915	55,79
2019	1754	48,20	1884	51,76
2020	1818	45,67	2161	54,27
2021	2051	43,89	2621	56,08
2022	1975	41,37	2797	58,59
2023	2244	41,85	3116	58,11
зміна 2023/2013	1211	-13 п.с.	2277	+13 п.с.

Джерело: дані Державної служби статистики України

Таблиця 3

Динаміка та структура необоротних активів промислових підприємств України

Рік	Основні засоби та нематеріальні активи, млрд грн	Частка у необоротних активах, %	Незавершені капітальні інвестиції, млрд грн	Частка у необоротних активах, %	Довгострокові фінансові інвестиції, млрд грн	Частка у необоротних активах, %
2013	825	79,83	120	11,58	48	4,62
2014	841	78,78	114	10,71	67	6,30
2015	917	79,43	122	10,58	67	5,84
2016	999	78,47	146	11,50	64	5,03
2017	1076	79,04	173	12,73	48	3,52
2018	1183	78,02	227	14,95	43	2,84
2019	1417	80,79	225	12,84	43	2,48
2020	1480	81,41	207	11,39	47	2,57
2021	1673	81,59	239	11,66	51	2,47
2022	1587	80,34	232	11,74	50	2,51
2023	1787	79,62	251	11,18	64	2,84
зміна 2023/2013	962	-0,21 п.с.	131	-0,40 п.с.	16	-1,78 п.с.

Джерело: дані Державної служби статистики України

З огляду на наведені дані (табл. 4) можна зробити такі висновки про зміну динаміки та структури оборотних активів підприємств:

- сумарна вартість запасів на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 423 млрд грн (з 223 до 647), тобто на 189,63 %;

- сумарна вартість дебіторської заборгованості на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 1390 млрд грн (з 512 до 1903), тобто на 271,57 %;

- сумарна вартість поточних фінансових інвестицій на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 25 млрд грн (з 13 до 39), тобто на 197,81 %;

- сумарна вартість грошових коштів на кінець 2023 р. порівняно з 2015 р. зросла на 304,7024753 млрд грн (з 69,0705472 до 357,0787374), тобто на 416,98 %;

- питома вага запасів у загальному обсязі оборотних активів на кінець 2023 р. проти 2013 р. знизилася на 5,87 п.с. (з 26,63 до 20,76 %);

- питома вага дебіторської заборгованості у загальному обсязі оборотних активів на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 0,01 п.с. (з 61,06 до 61,07 %);

- питома вага поточних фінансових інвестицій у загальному обсязі оборотних активів на кінець 2023 р. проти 2013 р. знизилася на 0,31 п.с. (з 1,55 до 1,24 %);

- питома вага грошових коштів у загальному обсязі оборотних активів на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 5,22 п.с. (з 6,24 до 11,46 %).

Таблиця 4

Динаміка та структура оборотних активів промислових підприємств України

Рік	Запаси, млрд грн	Частка у оборотних активах, %	Дебіторська заборгованість, млрд грн	Частка у оборотних активах, %	Поточні фінансові інвестиції, млрд грн	Частка у оборотних активах, %	Грошові кошти, млрд грн	Частка у оборотних активах, %
2013	223	26,63	512	61,06	13	1,55	52	6,24
2014	237	25,20	595	63,16	14	1,44	59	6,31
2015	290	24,13	767	63,87	23	1,90	69	5,75
2016	350	23,06	991	65,31	16	1,06	81	5,32
2017	418	23,46	1166	65,49	12	0,65	88	4,94
2018	480	25,08	1223	63,88	14	0,71	92	4,81
2019	482	25,58	1189	63,13	16	0,87	99	5,24
2020	482	22,33	1377	63,71	53	2,47	140	6,46
2021	617	23,53	1667	63,63	38	1,43	181	6,90
2022	626	22,38	1780	63,63	37	1,33	207	7,41
2023	647	20,76	1903	61,07	39	1,24	357	11,46
зміна 2023/2013	424	-5,87 п.с.	1391	0,01 п.с.	26	-0,31 п.с.	305	5,22 п.с.

Джерело: дані Державної служби статистики України

З огляду на представлені дані (табл. 5) можна зробити такі висновки про зміну динаміки та структури капіталу підприємств:

- сумарна вартість власного капіталу, що становить основу фінансової безпеки підприємств, на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 377 млрд грн (з 721 до 1098), тобто на 52,31 %;

- сумарна вартість довгострокових зобов'язань, що дозволяють використовувати кошти кредиторів на тривалий термін, на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 504 млрд грн (з 367 до 871), тобто на 137,25 %;

- сумарна вартість поточних зобов'язань підприємств галузі, що дозволяють покрити тимчасові касові розриви, на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 2609 млрд грн (з 784 до 3393), тобто на 332,8 %;

- питома вага власного капіталу у вартості капіталу підприємств галузі на кінець 2023 р. проти 2013 р. знизилася на 18,03 п.с. (з 38,52 до 20,49 %);

- питома вага довгострокових зобов'язань у вартості капіталу підприємств галузі на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., знизилася на 3,36 п.с. (з 19,6 до 16,24 %);

- питома вага поточних зобов'язань у вартості капіталу підприємств галузі на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зросла на 21,4 п.с. (з 41,87 до 63,27 %).

Таблиця 5

Динаміка та структура капіталу промислових підприємств України

Рік	Власний капітал, млн грн	Частка у пасивах, %	Довгострокові зобов'язання, млн грн	Частка у пасивах, %	Поточні зобов'язання, млн грн	Частка у пасивах, %
2013	721	38,52	367	19,60	784	41,87
2014	579	28,80	473	23,53	958	47,66
2015	479	20,33	584	24,79	1293	54,88
2016	527	18,88	561	20,11	1702	61,01
2017	549	17,48	589	18,74	2004	63,78
2018	645	18,79	601	17,51	2186	63,69
2019	910	25,02	574	15,78	2154	59,19
2020	842	21,14	741	18,60	2399	60,26
2021	1160	24,82	740	15,83	2773	59,34
2022	991	20,75	793	16,61	2990	62,64
2023	1098	20,49	871	16,24	3393	63,27
зміна 2023/2013	377	-18,03 в.п.	504	-3,36 в.п.	2609	21,40 в.п.

Джерело: дані Державної служби статистики України

З огляду на зазначені дані (табл. 6) можна зробити висновки про погіршення ліквідності активів підприємств:

- показник абсолютної ліквідності активів підприємств галузі на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., зріс на 3,84 п.с. (з 6,68 до 10,53 %, що свідчить про те, що підприємства галузі мають більше можливостей для оперативного погашення своїх зобов'язань за рахунок грошових коштів);

- показник швидкої ліквідності активів підприємств галузі на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., знизився на 5,73 п.с. (з 78,5 до 72,77 %, що свідчить про те, що підприємства галузі мають більше можливостей для швидкого погашення своїх зобов'язань за рахунок високоліквідних активів);

- показник поточної ліквідності активів підприємств галузі на кінець 2023 р., порівняно з 2013 р., знизився на 15,16 п.с. (з 106,99 до 91,84 %, що свідчить про те, що підприємства галузі мають більше можливостей для швидкого погашення своїх зобов'язань за рахунок оборотних активів).

Таблиця 6

Ліквідність активів підприємств будівельної галузі України

Рік	Показник абсолютної ліквідності, %	Показник швидкої ліквідності, %	Показник поточної ліквідності, %
2013	6,7	78,5	107,0
2014	6,2	73,5	98,3
2015	5,3	70,5	92,9
2016	4,7	68,6	89,1
2017	4,4	68,0	88,9
2018	4,2	65,6	87,6
2019	4,6	65,1	87,4
2020	5,8	70,0	90,1
2021	6,5	72,3	94,5
2022	6,9	72,6	93,5
2023	10,5	72,8	91,8
зміна 2021/2013	+3,8 в.п.	-5,7 в.п.	-15,2 в.п.

Джерело: дані Державної служби статистики України

Отже, можна простежити такі тенденції:

- 1) скорочення кількості діючих підприємств, особливо серед великих;
- 2) підвищення ролі малого та середнього бізнесу, про що свідчить їх частка у виручці;
- 3) зростає обсяг дебіторської заборгованості і період її оборотності;
- 4) підприємства більше схильні до короткострокових інвестицій та нарощують запаси грошових коштів;
- 5) погіршується ліквідність активів та залежність від зовнішніх джерел фінансування, головним чином поточних зобов'язань.

Враховуючи пріоритет фінансування національної оборони та дефіцит коштів, державна фінансова політика підтримки промисловості має орієнтуватися на непрямі форми підтримки. Зокрема:

- 1) приватизація державних підприємств із зобов'язаннями щодо здійснення інвестицій новими власниками;
- 2) спрощення бюрократичних процедур та диджиталізація державних послуг для бізнесу;
- 3) можливість надання державних гарантій під час кредитування підприємств;
- 4) спрощення доступу до міжнародних ринків капіталу;
- 5) розстрочка податкових зобов'язань.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

За результатами аналізу ключових фінансових показників виявлено певні тенденції діяльності промислових підприємств у 2013–2023 рр., пов'язані з посиленням ролі малого та середнього бізнесу (про що свідчить зміна частки середніх та малих підприємств у загальній виручці), відмовою від довгострокових інвестицій (свідченням чого є зростання частки оборотних активів у загальних активах), створення запасу ліквідності для збереження бізнесу в умовах невизначеності (про що сигналізує нарощення обсягу та частки грошових коштів у активах підприємств), зростанням залежності від короткострокового фінансування на погіршення ліквідності активів (свідченням чого є зміни в структурі капіталу та показниках швидкої та поточної ліквідності), а також нарощення обсягів дебіторської заборгованості.

Враховуючи обмеження прямих форм державної фінансової підтримки, зумовлених необхідністю фінансувати Сили оборони, було запропоновано розглянути низку непрямих форм підтримки, пов'язаних зі зміною структури власності, дерегуляцією, наданням державних гарантій та розстрочок податкових зобов'язань.

Напрями подальших досліджень будуть пов'язані з конкретизацією рекомендацій з державної фінансової політики підтримки пріоритетних галузей в умовах війни та повоєнного відновлення.

Список використаної літератури:

1. Мельник Т. Український бізнес в умовах війни: сучасний стан, проблеми та шляхи їх вирішення / Т.Мельник // *Journal of Innovations and Sustainability*. – 2023. – Т. 7, № 3. – 7 с. DOI: 10.51599/is.2023.07.03.07.
2. Мороз Н.В. Фінансова стійкість промислових підприємств України / Н.В. Мороз, О.В. Блага // *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка». – 2023. – № 28 (56). – С. 96–101.
3. Необоротні та оборотні активи, власний капітал та зобов'язання підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства (2013–2023) / Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/fin/fin_new/pbp_ek_vsmm_2013_2020_ue.xlsx.
4. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства (2010–2023) / Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/fin/fin_new/Orp_kved_10_21.xlsx.
5. Аналіз діяльності регіональної мережі страховиків в умовах війни (на прикладі Житомирської області) / А.Ю. Полчанов, С.М. Дячек, В.В. Довгалик та ін. // *Економіка, управління та адміністрування*. – 2025. – № 2 (112). – С. 135–141. DOI: 10.26642/ema-2025-2(112)-135-141.
6. Степаненко О. Фінансова стійкість підприємств в період воєнного стану: ризики, загрози, шляхи їх подолання / О.Степаненко, А.Канельська // *Підприємництво та інновації*. – 2024. – № 33. – С. 123–130. DOI: 10.32782/2415-3583/33.21.
7. Чистий прибуток (збиток) підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства (2010–2023) / Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/fin/fin_new/chpr_ek_vsmm_2010_2020_ue.xlsx.
8. War impact on the market value of the industrial complex enterprises of Ukraine / I.Boiarko, L.Hrytsenko, O.Tverezovska and other // *Management and Financial Innovations*. – 2001. – № 20 (1). – P. 328–341. DOI: 10.21511/imfi.20(1).2023.28.
9. Profitability determinants of companies in IT industry: case of Ukraine / A.Y. Polchanov, N.G. Vyhovska, T.P. Ostapchuk, S.M. Diachek // *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. – 2023. – Issue 2. – P. 190–196. DOI: 10.33271/nvngu/2023-2/190.
10. The impact of the war on industrial sectors in Ukraine / United Nations Industrial Development Organization [Electronic resource]. – Access mode : https://downloads.unido.org/ot/34/08/34089056/WP_3_2024.pdf.

References:

1. Melnyk, T. (2023), «Ukrainskyi biznes v umovakh viiny: suchasnyi stan, problemy ta shliakhy yikh vyrishennia», *Journal of Innovations and Sustainability*, Vol. 7, No. 3, 7 p., doi: 10.51599/is.2023.07.03.07.
2. Moroz, N.V. and Blaha, O.V. (2023), «Finansova stiikist promyslovykh pidpriemstv Ukrainy», *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia»*, No. 28 (56), pp. 96–101.
3. Derzhavna sluzhba statystyky, *Neoborotni ta oborotni aktyvy, vlasnyi kapital ta zoboviazannia pidpriemstv za vydamy ekonomichnoi diialnosti z rozpodilom na velyki, seredni, mali ta mikropidpriemstva (2013–2023)*, [Online], available at: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/fin/fin_new/pbp_ek_vsmm_2013_2020_ue.xlsx
4. Derzhavna sluzhba statystyky, *Obsiah realizovanoi produktsii (tovariv, posluh) pidpriemstv za vydamy ekonomichnoi diialnosti z rozpodilom na velyki, seredni, mali ta mikropidpriemstva (2010–2023)*, [Online], available at: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/fin/fin_new/Orp_kved_10_21.xlsx
5. Polchanov, A.Yu., Diachek, S.M., Dovhaliuk, V.V. et al. (2025), «Analiz diialnosti rehionalnoi merezhi strakhovykiv v umovakh viiny (na prykladi Zhytomyrskoi oblasti)», *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, No. 2 (112), pp. 135–141, doi: 10.26642/ema-2025-2(112)-135-141.
6. Stepanenko, O. and Kanelska, A. (2024), «Finansova stiikist pidpriemstv v period voiennoho stanu: ryzyky, zahrozy, shliakhy yikh podolannia», *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*, No. 33, pp. 123–130, doi: 10.32782/2415-3583/33.21.
7. Derzhavna sluzhba statystyky, *Chystyi prybutok (zbytok) pidpriemstv za vydamy ekonomichnoi diialnosti z rozpodilom na velyki, seredni, mali ta mikropidpriemstva (2010–2023)*, [Online], available at: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/fin/fin_new/chpr_ek_vsmm_2010_2020_ue.xlsx
8. Boiarko, I., Hrytsenko, L., Tverezovska, O. et al. (2001), «War impact on the market value of the industrial complex enterprises of Ukraine», *Management and Financial Innovations*, No. 20 (1), pp. 328–341, doi: 10.21511/imfi.20(1).2023.28.
9. Polchanov, A.Y., Vyhovska, N.G., Ostapchuk, T.P. and Diachek, S.M. (2023), «Profitability determinants of companies in IT industry: case of Ukraine», *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, Issue 2, pp. 190–196, doi: 10.33271/nvngu/2023-2/190.
10. United Nations Industrial Development Organization (2024), *The impact of the war on industrial sectors in Ukraine*, [Online], available at: https://downloads.unido.org/ot/34/08/34089056/WP_3_2024.pdf

Полчанов Андрій Юрійович – доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та цифрової економіки Державного університету «Житомирська політехніка».

<https://orcid.org/0000-0001-6019-9275>.

Наукові інтереси:

- ~ фінансові аспекти постконфліктного відновлення;
- ~ корпоративні фінанси;
- ~ IT-бізнес.

E-mail: polchanov@gmail.com.

Polchanov A.Yu.

Trends in the financial and economic activity of industrial enterprises of Ukraine in wartime

The article examines the financial and economic activities of industrial enterprises in Ukraine during wartime. The methodological basis of the study encompasses general scientific and specialized research methods. Specifically, the abstraction method was employed to focus on key financial indicators, the analysis method was utilized to decompose selected indicators, and tabular and graphical methods were used to identify trends in changes in financial indicators.

The results of analyzing the dynamics of the number of industrial enterprises and the volume of their activities from 2013 to 2023 showed an almost threefold increase in total revenue of enterprises, accompanied by a 15 % reduction in the number of enterprises by 2023 compared to 2013. At the same time, after full-scale implementation in Ukraine, the industry's volume decreased by 19 % compared to 2022. In comparison to 2021, the number of enterprises decreased by more than a quarter.

It should be noted that the role of current liabilities as a source of financing for the activities of enterprises is growing, while long-term liabilities are decreasing (to a greater extent, equity and, to a lesser extent, long-term liabilities). The logical consequence of this was a decrease in the number of assets and capital. With this uncertainty, the volume of cash increased.

The identified trends, including the reduction in the number of enterprises, the growth of small and medium-sized businesses, the increase in receivables, and the decline in financial condition, should signal to the government the need to develop a state financial policy to support industry.

Among the proposed measures are the privatization of state-owned enterprises, deregulation, and digitalization of state-business interactions, particularly scaling up existing achievements and providing state guarantees.

Keywords: war; crisis; enterprise; industry; finance.

Стаття надійшла до редакції 07.10.2025.